

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za udruge

Klasa: 402-08/10-01/01

Urbroj: 50419-10-02

Zagreb, 25. siječnja 2010.

BILJEŠKA

s

Koordinacijskog sastanka predstavnika tijela državne uprave i javnih institucija, davatelja financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva, održanog 22. siječnja 2010., s početkom u 14 sati, u zgradi Vlade Republike Hrvatske

Prisutni na sastanku:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za obitelj, Odjel za osobe s invaliditetom - Zvezdana Bogdanović; Odjel za djecu i mladež - Martina Štabi; Odjel za obitelj - Kristina Langer; Uprava za branitelje i članove njihovih obitelji - Gorana Marić;

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Uprava za zajedničke programe - Jozo Čavar; Uprava za šport - Željko Klarić;

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi - Bojana Antić Brzica;

Ministarstvo kulture, Uprava za normativne i upravno pravne poslove - Boris Jurinić;

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Odjel za Hrvate u inozemstvu - Bernarda Periš i Domagoj Livljanić; Uprava za potporu procesu pristupanja RH EU - Ivana Buršić;

Ministarstvo turizma, Uprava za turističku politiku i tržište - Dajana Kolundžić;

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište - Ema Culi, Đema Bartulović i Ruža Meker; Uprava za malo gospodarstvo - Zdenka Mesić;

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Uprava za ruralni razvoj – Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa, Odjel za zajednički marketing - Niko Čubela;

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva - Jasmina Serdar;

Ministarstvo obrane, Uprava za financije i proračun - Ivan Brković;

Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za financijsko planiranje i izvršavanje proračuna - Tamara Markota i Iva Maleković;

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva - Dunja Đurinać;

Ministarstvo financija, Državna riznica - Mladenka Karačić i Hajdica Filipčić; Uprava za pripremu proračuna i financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - Dunja Široki;

Ured za ljudska prava - Tatjana Vlašić;

Ured za suzbijanje zloporabe droga - Jadranka Ivandić Zimić;

Ured za ravnopravnost spolova - Tamara Šterk;

Savjet za nacionalne manjine - Milica Šaš;

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva - Cvjetana Plavša-Matić;

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Amalija Ikšić;

EK-TACSO - Aida Bagić, konzultantica na projektu *Civil Society Facility - Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva u IPA zemljama*;

Ured potpredsjednika Vlade RH prof.dr.sc. Slobodana Uzelca – Maja Andrić Lužaić

Ured za udruge - Igor Vidačak, Anđelka Kovačić, Vesna Lendić Kasalo, Marina Lochert i Marica Grofelnik.

Ispričani: Gordana Radonić, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za međugeneracijsku solidarnost i Dijana Eterović Rusmir, Ured za nacionalne manjine.

Nakon pozdravnih riječi i zahvale na odazivu i dosadašnjoj suradnji te predstavljanja svih prisutnih, g. Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge, sastanak je vodio prema sljedećem

Dnevnom redu:

1. Preporuke za razvoj sustava dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnog društva
2. *Info dani* o natječajima za potporu projektima i programima organizacija civilnog društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću u 2010. godini
3. Informacije i najave aktivnosti:
 - o povlaštenom pristupu Registru udruga za davatelje financijskih potpora
 - obveznom upisu udruga (organizacija civilnog društva) u Registar neprofitnih organizacija
 - nastavku procesa uspostave sustava praćenja i vrednovanja projekata i programa organizacija civilnog društva
 - izradi Izvješća o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnog društva u 2009. godini

1. Preporuke za razvoj sustava dodjele financijskih potpora projektima i programima udruga

1.1. Nenamjensko trošenje proračunskih sredstava i neizvršavanje ugovornih obveza.

Ured za udruge je od ministarstava i vladinih ureda zatražio i dobio informacije o nenamjenskom trošenju financijskih sredstava dodijeljenih na ime potpora programima i projektima organizacija civilnog društva iz državnog proračuna. S obzirom da se izvješća o provedbi projekata i programa organizacija civilnog društva dostavljaju tijelima državne uprave i javnim institucijama početkom godine za prethodnu godinu, Ured za udruge tek očekuje informacije vezane uz nenamjensko trošenje sredstava u 2009. godini. Dosad prikupljene podatke o nenamjenskom trošenju u 2008. i 2009. godini Ured za udruge je objedinio i pripremio za današnji sastanak.

Zaključci:

1.1.1. Ona tijela državne uprave koja već nemaju tu odredbu u ugovorima, svakako trebaju staviti da će se u slučaju neizvršavanja ugovornih obveza korisniku uskratiti pravo na

financijsku potporu iz državnog proračuna u sljedeće dvije godine. Uvjet za prijavu na natječaj treba biti da udruga uredno izvršava svoje ugovorne obveze prema svim davateljima financijskih potpora iz državnog proračuna/javnih izvora. Ne smije se dogoditi da udruga ove godine dobije potporu na natječaju bilo kojeg ministarstva, ako prošle godine nije izvršila obvezu prema bilo kojem državnom tijelu. Europska komisija u svojoj financijskoj regulativi za dodjelu bespovratnih sredstava/ darovnica (*grants*) uskraćuje pravo na potporu svim podnositeljima projektnih prijedloga koji su prekršili obveze prema bilo kojem davatelju potpora iz EU proračuna ili iz proračuna države članice – na 5 godina.

1.1.2. Redovita razmjena podataka – informacije o neizvršavanju ugovornih obveza Uredu za udruge dostavljat će se putem već prije poslanog obrasca.

1.1.3. Predstavnici tijela državne uprave/javnih institucija tijekom veljače dobit će korisničko ime i lozinku za pristup internetskim stranicama Ureda za udruge gdje će biti ažurni podaci o udrugama za koje se utvrdi da nenamjenski troše sredstva iz državnog proračuna

1.1.4. Da bi davatelji financijskih potpora iz državnog proračuna bili u stanju uočavati i postupati po uočenim nepravilnostima, moraju imati odgovarajuće kapacitete za osnovno praćenje provedbe projekata i analizu dostavljenih opisnih i financijskih izvješća te će Ured za udruge tijekom ožujka organizirati jednu radionicu na temu Monitoring i evaluacija u praksi.

1.2. Projektiranje natječaja

Zaključci:

1.2.1. Kako bi davatelji financijskih potpora mogli pratiti projekte i programe te u konačnici lakše spriječiti moguće nepravilnosti, ali i s druge strane omogućili veći utjecaj i vidljivost projekata, nužno je odobriti samo onoliko projekata i programa koliko su ih u stanju odgovarajuće pratiti.

1.2.2. U natječajima je potrebno planirati broj i raspon potpora koje će se odobriti unutar raspoloživog proračuna. Treba izbjegavati usitnjavanje potpora. Po potrebi, treba razdvojiti natječaj za manje inicijative i veće strateške natječaje koji su usmjereni na glavne prioritete u godini

1.2.3. Natječaje izravno vezati uz mjere ili obveze iz zakona, nacionalnih programa, strategija i planova te pojasniti na koji način se očekuje doprinos udruga ostvarivanju ciljeva programa.

1.3. Pitanje stvaranja novih radnih mjesta i ograničavanja isplata putem ugovora o djelu, odnosno autorskog ugovora

U Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Odjelu za osobe s invaliditetom, imali su dobra iskustva sa sklapanjem ugovora o radu s osobama koji su osobni asistenti osobama s invaliditetom čime je stvoreno nekoliko stotina novih radnih mjesta. Pritom treba imati u vidu da je potrebno osigurati sva prava iz ugovora o radu, kao što su pravo na godišnji odmor, pravo na bolovanje, božićnicu, regres za godišnji odmor i sl., što je ponekad vezano uz razne poteškoće (zamjena za vrijeme godišnjeg odmora i bolovanja i sl.). Poteškoća nastaje i smanjenjem sredstava u državnog proračunu za neke namjene, što ima za posljedicu nemogućnost isplate plaće zaposleniku. Analiza Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva pokazuje da manji broj vanjskih suradnika brojnih udruga ostvaruje velike prihode obavljanjem poslova putem ugovora o (autorskom) djelu te je stoga Zaklada u 2009. uvjetovala nužno zapošljavanje na provedbi projekata/programa i ograničila isplate honorara vanjskim suradnicima. Potrebno je poticati zapošljavanje novih stručnjaka u udrugama, a ne samo honorirati iste vanjske suradnike, vrlo često i na puno radno vrijeme čitave godine, čime se krši Zakon o radu. Iznesena je primjedba da sklapanje ugovora o radu poskupljuje

provođenje programa/ projekta, jer se neki poslovi inače odrađuju i volonterski, a dio sredstava može potjecati iz drugih izvora (ne samo iz državnog proračuna).

Zaključci: Podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju da se jako mali broj osoba zapošljava u neprofitnom sektoru što je zabrinjavajuće i nije u skladu s trendovima u državama članicama EU, a niti u skladu s visokim izdvajanjima iz državnog proračuna za projekte i programe udruga. Cilj je zapošljavanje novih, mladih ljudi u udrugama te izbjegavanje honoriranja istih stručnjaka/konzultanata na velikom broju projekata. U natječajnoj dokumentaciji potrebno je izraditi naputke vezane uz uvjete sklapanja ugovora o radu te u natječaju ograničiti isplate putem ugovora o (autorskom) djelu na neki postotak (npr. najviše 10 ili 15% ukupne vrijednosti projekta).

1.4. Poticanje umrežavanja udruga

Nerijetko se događa da brojne udruge provode projekte i programe istih ili vrlo srodnih ciljeva i aktivnosti, bez ikakve uzajamne suradnje i razmjene informacija. Često je zamjetno ozračje natjecanja i nespremnosti na suradnju među udrugama u istom području djelovanja. To se u konačnici loše odražava na krajnje korisnike, na ukupnu vidljivost i utjecaj projekata. Ured za ravnopravnost spolova imao je pozitivno iskustvo s projektom koji je odradilo pet udruženih udruga te se očekuju pomaci u tom smjeru i kod drugih davatelja financijskih potpora. Pozitivna iskustva je imala i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva poticanjem umrežavanja više udruga na provedbi regionalnih programa potpore organizacijama civilnog društva.

Zaključci: S obzirom na vrlo malo slučajeva povezivanja udruga na istom području djelovanja, a s ciljem stvaranja većeg utjecaja projekta/programa, ali i racionalnijeg trošenja sredstava iz javnih izvora, potrebno je, gdje god je to moguće, uvjetovati u samom natječaju da se udruge javljaju u partnerstvu s najmanje 2-3 udruge.

2. Info dani o natječajima za potpore projektima i programima organizacija civilnog društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću za 2010. godinu

Davatelji financijskih potpora na Info danima predstaviti će zainteresiranim udrugama svoje natječaje koje će raspisivati u 2010. godini, grupirane prema područjima (temama) financiranja. Preporuča se da se na jednostavan način, u prezentaciji i npr. na letku, daju svi relevantni podaci o natječaju (naziv natječaja, vrijeme raspisivanja i trajanje natječaja, gdje će biti objavljen, natječajna područja i ciljevi raspisivanja natječaja, strateške dokumente na temelju kojih se natječaj raspisuje, ukupan iznos sredstava koji će se dodijeliti putem natječaja, najmanji i najveći iznos koji će se moći dodijeliti putem natječaja, ukupan broj potpora koji se namjerava dodijeliti putem natječaja, kojim OCD je natječaj namijenjen (posebni uvjeti), koje OCD će imati prednost u dodjeli potpora, kada se očekuje potpisivanje ugovora i isplata sredstava i druge osobitosti natječaja).

Zaključci: Info dani će se održati 25. i 26. veljače 2010. u Ministarstvu uprave. Nacrt programa i očekivani sadržaj izlaganja dostavljen je svima, a do 10. 2. 2010. Uredu za udruge treba dostaviti planove za raspisivanje natječaja, kako bi se mogao usuglasiti raspored održavanja predstavljanja natječaja te pozivanje zainteresiranih udruga. Pozivi zainteresiranim udrugama trebaju se objaviti na internetskoj stranici Ureda za udruge i internetskim stranicama pojedinih ministarstava i vladinih ureda.

3. Informacije i najave aktivnosti:

3.1. O povlaštenom pristupu Registru udruga za davatelje financijskih potpora

Započeo je proces poboljšavanja internetske aplikacije Registra udruga, a trenutno se radi na poboljšanju klasifikacija djelatnosti, a kao posljedicu toga očekuje se uvid u broj aktivnih udruga, što se trenutno ne može pouzdano znati, a registrirano ih je nešto manje od 40 tisuća. Radit će se i na tome da povlaštenim korisnicima bude dostupna i zbirka isprava (statut, popis osnivača i sl.), a izbjeci će se i troškovi dostave potvrda ili rješenja o registraciji u natječajnoj dokumentaciji i sl. Na donatorskom dijelu internetske stranice Ureda za udruge, postojat će i dio za razmjenu informacija – forum donatora.

Zaključak: Svim davateljima financijskih potpora uskoro će biti poslan dopis s molbom za dostavu podataka o osobama koje će imati povlaštenu pristup Registru udruga i Donatorskom portalu na internetskoj stranici Ureda za udruge.

3.2. O obveznom upisu udruga (organizacija civilnog društva) u Registar neprofitnih organizacija

Gđa Hajdica Filipčić iz Ministarstva financija, Državna riznica, izvijestila je da je na stranicama Ministarstva financija moguć uvid u Registar neprofitnih organizacija (RNO). Obvezu upisa imale su sve neprofitne organizacije, ali na osnovu broja dosad upisanih (10890), procjenjuje se da se nisu upisali svi koji su trebali. Naime sudeći prema podacima o financijskih izvješća dostavljenih FINA-i, trebalo je biti upisano preko 35 tisuća organizacija. Organizacije koje su se upisale imaju matični broj (MB), OIB (koji je u upotrebi od 1. siječnja 2010.) te RNO broj, što će biti potrebno tražiti od udruga koje se javljaju na natječaje. Rok za predaju financijskih izvješća FINA-i je 1. ožujka 2010. te će se do kraja ožujka moći vidjeti jesu li udruge predale svoje financijsko izvješće. S obzirom na velik broj podataka koje treba dostaviti na različita mjesta, očekuje se da će u skoroj budućnosti doći do poboljšanja i da će se sve rješavati preko OIB-a.

Zaključak: Sva tijela će u svoje natječaju ugraditi obvezu dostavljanja podatka o broju upisa u RNO, a povlaštenu pristup RNO-u još treba dogovoriti.

3.3. O nastavku procesa uspostave sustava praćenja i vrednovanja projekata i programa organizacija civilnog društva

Unaprjeđenje sustava praćenja i vrednovanja relevantno je za djelotvornost niza javnih politika, čija provedba uvelike ovisi o kvaliteti suradnje javnog i nevladinog, neprofitnog sektora, a od posebne je važnosti za prepoznavanje doprinosa organizacija civilnog društva ukupnom društvenom i gospodarskom razvoju Hrvatske te za uočavanje prilika za veću učinkovitost javnih ulaganja u razvoj civilnoga društva. Uvidom u rezultate financiranih programa, njihovog šireg utjecaja ali i učinkovitosti aktualnog sustava financiranja, mogu se prepoznati i konkretne mogućnosti te prioritete za razvitak budućeg sustava financiranja organizacija civilnog društva. Bez odgovarajućeg sustava praćenja i vrednovanja teško je očekivati ozbiljniji pristup otkrivanju nepravilnosti u izvršavanju ugovornih obveza udruga. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za međugeneracijsku solidarnost, pokrenula je proces vanjskog vrednovanja svojih programa/natječaja, a izvjesne korake u tom smjeru napravilo je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi. Preporuka je da se i

dalje planiraju sredstva u proračunu za tu namjenu, a Ured za udruge će u ožujku organizirati poludnevnu radionicu vezanu uz samostalno praćenje provedbe programa i projekata za djelatnike u tijelima državne uprave.

Zaključak: U ožujku će Ured za udruge održati radionicu za sva ministarstva/davatelje potpora o sustavu praćenja i vrednovanja projekata i programa OCD-a. Pozivaju se sva tijela da pokrenu sustav praćenja ali i vrednovanje natječaja – sukladno već započetoj dobroj praksi (Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi).

3.4. O izradi Izvješća o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnog društva u 2009. godini

Zaključak: Rok za dostavu izvješća je 15. 2. 2010. Pozivaju se sva tijela da opet odaberu uspješno provedene projekte i programe koje bi željeli posebno istaknuti u Godišnjem izvješću.

Bilješku sastavila:

Marica Grofelnik, stručna referentica

Suglasna:

Vesna Lendić Kasalo, načelnica Odjela

Odobrio:

dr. sc. Igor Vidačak, predstojnik Ureda